

have seet en Beretning fra Forstanderen for Seminariet, hvori han omtaler Netspørgsmaalet og hovedsagelig støtter sig til Finantsudvalgets Udtalelse angaaende Finantsloven for Aaret 1862—63; men naar vi see hen til, hvad Finantsudvalgets ærede Ordfører har sagt i forrige Samling, opstaaer der en bestemt Modsigelse, og naar vi dernæst betragte, hvad den ærede Kultusminister har sagt, bliver det endnu mere uklart, om Staten har nogen Forpligtelse til at ombygge denne Skole. Jeg nødes derfor til at forandre min Stemmegivning saaledes, at jeg maa stemme imod den begjærede Bevilling, hvorimod jeg ikke skal være villig til ved 3die Behandling at gaae med til at bevilge den Sum, der er fornøden til den nødvendige Reparation af Bygningen.

M. C. Hansen: Jeg er ingenlunde enig med min ærede Ven fra Randers Amts 1ste Valgfreds (Jacob Jensen) i de Udtalelser og Betragtninger, han anstillede angaaende Spørgsmaalet om Folkehøjskolerne, ligesaa lidt som jeg er enig med ham i de Betragtninger, han anstillede om Almueskolevesenet; men da den sidstnævnte Gjenstand ligger udenfor Forhandlingen, skal jeg ikke indlade mig paa at gjendrive, hvad han i saa Henseende udtalte. Angaaende den førstnævnte Sag skal jeg tillade mig at bemærke, at jeg i det Hele taget er af den Anskuelse, at vi meget nødig her i Thinget skulle indlade os paa at bevilge Summer, som Regjeringen ikke forlanger. Vi nødes desværre ofte til at nedsette, hvad der forlanges af Regjeringen; men det forekommer mig, at vi komme ind i en urigtig Retning, naar vi selv opstille og forhøje de Summer, som Ministeren forlanger. Denne Betragtning har ogsaa gjort sig gjældende for mig ved det foreliggende Spørgsmaal, og alene af den Grund vilde jeg have meget stor Betænkelighed ved at tiltræde det Forslag, der under Nr. 34 a. er stillet af et Fleertal, men endnu mere ved det, som under Nr. 34 b. er stillet af et Mindretal. Det forekommer mig, at vi, som i Reglen holde paa Besparelser, saameget mindre skulle gaae med til her at bevirke en forhøiet Udgift, idet der da altid kan siges til os: I ville nok spare i andre Henseender, men

er der Spørgsmaal om Noget, som kommer Bondestanden tilgode, ere I rundhaandede med Pengene. Jeg beder, at disse Ord ikke optages i den Mening, at jeg skulde være en Modstander af Folkeoplysningen, thi jeg er tværtimod saa varm en Ven af denne som Noget. Naar det ærede Medlem for Randers Amts 1ste Valgfreds udviklede, hvor nødvendigt det er for Befolkningen i et frit Land at have en sund og sand Folkeoplysning, skal jeg kun dertil sige, at det staaer klart for mig, at skal vor Frihed bevares, og skal den vise sig frugtbringende i Livet, seer jeg ikke rettere end, at vi maae sørge for at komme til en bedre Folkeoplysning; men hermed er ingenlunde givet, at dette kan opnaaes ved et forhøiet Tilskud til Folkehøjskolerne. Jeg vil ikke gaae saa vidt, at jeg vil sige, at Folkehøjskolerne ikke have udrettet eller ikke kunne udrette noget Godt; jeg anseer dem tværtimod for et af de Midler, som virkelig have hjulpet til at fremme Folkeoplysningen blandt Almuen, og jeg har derfor ogsaa haft den Mening, at det var nødvendigt, at der fra Begyndelsen af, da det altid er vaaffelligt at faae oprettet den Slags Værestalter, gaves Tilskud; men naar det har vist sig, at der er vakt Interesse for dem blandt Befolkningen, og det troer jeg har vist sig, idet vi ikke see noget Nar gaae hen, uden at der oprettes den ene Folkehøjskole efter den anden, kunne vi ogsaa dristig lade disse Skoler bestaae ved sig selv. Interessen for dem vil vistnok ikke svækkes, og de Folk, som sende deres Børn til Folkehøjskolerne, have ogsaa i Reglen Naad til at betale for deres Uddannelse. Jeg har, som sagt, ikke saameget imod den Sum, der hidtil har været bevilget, skjøndt der dog vistnok kunde findes Exempler paa, at den ikke altid har været heldig anvendt, thi vel er det sandt, at der ved enkelte Folkehøjskoler er givet Fripladser til fattige, ubemidlede unge Menneker, men det er ogsaa vist, at der er givet Fripladser til Saadanne, som ikke have uddannet sig til simple Almuesmænd, men som have gaaet ud paa at lære et vist Fag. Der er saaledes f. Ex. givet Fripladser til Folk, som have uddannet sig til at tage Examen som Skolelærer, men jeg finder, at det ikke er i denne Hensigt, at Pengene ere blevne be-